

DERS ÖZETİ • CANLILARIN YAPISINA YOLCULUK

Destek ve Hareket Sistemi

Destek ve hareket sistemi; **iskelet**, **kas** ve **eklem** yapılarının birlikte çalışmasıdır. Bu özet, yapıları sınıflandırmanı kolaylaştırır.

1 Sistemin Parçaları

- İskelet: kemiklerden oluşur
- Kas: kasılarak hareketi sağlar
- Eklem: kemikleri birbirine bağlar

2 Kemik Çeşitleri

- Uzun kemik: üst kol kemiği
- Kısa kemik: el bileği kemikleri
- Yassı kemik: kafatası kemikleri

3 Kas Çeşitleri

- Çizgili kas: istemli çalışır
- Düz kas: mide ve bağırsakta
- Kalp kası: istemsiz, kalpte

4 Eklem Çeşitleri

- Oynar eklem: diz ve dirsek
- Yarı oynar eklem: omurga
- Oynamaz eklem: kafatası kemikleri

5 Sağlık İçin Hatırlatma

- Düzenli hareket yap
- Duruşuna dikkat et
- Dengeli beslen

Eklem Türleri Karşılaştırması

Eklem Türü	Hareket	Örnek
Oynar	Geniş açıyla	Diz, dirsek
Yarı oynar	Sınırlı	Omurga
Oynamaz	Hareket etmez	Kafatası

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Destek ve Hareket Sistemi: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ÖRNEK 1

Dirsek eklemi hangi türdendir?

- 1 Kolu yavaşça büküp aç
- 2 Hareketin geniş açıyla olduğunu gözle
- 3 Geniş açıyla hareket eden eklem oynar eklemdir

Cevap: Oynar eklem

ÖRNEK 2 ÖRNEK 2

Mide duvarındaki kas hangi türdendir?

- 1 Kasın istemsiz çalıştığını düşün
- 2 Mide yemeği istemeden karıştırır
- 3 Organ duvarında istemsiz çalışan kas düz kastır

Cevap: Düz kas

ÖRNEK 3 ÖRNEK 3

Üst kol kemiği hangi kemik türüdür?

- 1 Kemiğin boyunu ve enini karşılaştır
- 2 Boyu eninden belirgin şekilde uzunsa uzun kemiktir

Cevap: Uzun kemik

ÖRNEK 4 ÖRNEK 4

Kafatası kemikleri arasındaki eklem nasıl adlandırılır?

- 1 Bu eklemden hareket olup olmadığına bak
- 2 Hareket yoksa eklem oynamaz eklemdir

Cevap: Oynamaz eklem

ÖRNEK 5 ÖRNEK 5

Kalp kası hangi çalışma şekline sahiptir?

- 1 Kasın istemle mi istemsiz mi çalıştığını düşün
- 2 Kalp sen düşünmeden attığı için kalp kası istemsizdir

Cevap: İstemsiz çalışan kas

MİNİ TEST

Destek ve Hareket Sistemi: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad:

Tarih:

Doğru / Yanlış:

1. Kafatası kemikleri arasındaki eklem türü hangisidir?

- A) Oynar eklem B) Oynamaz eklem
C) Yarı oynar eklem D) Kalp kası

3. Üst kol kemiği hangi kemik türüne girer?

- A) Uzun kemik B) Kısa kemik
C) Yassı kemik D) Oynar eklem

5. Omurgadaki omurlar arasında hangi eklem türü bulunur?

- A) Yassı kemik B) Yarı oynar eklem
C) Kalp kası D) Oynamaz eklem

7. Hangi kas türü istemli çalışır?

- A) Düz kas B) Kalp kası
C) Çizgili kas D) Yassı kas

9. İskelet sisteminin görevlerinden biri hangisidir?

- A) Kasları üretmek B) İç organları korumak
C) Eklemeleri oynatmak D) Kan dolaşımını başlatmak

2. Kalbin duvarında bulunan kas türü hangisidir?

- A) Çizgili kas B) Düz kas
C) Kalp kası D) Yassı kemik

4. Diz eklemi hangi türdendir?

- A) Oynamaz eklem B) Yarı oynar eklem
C) Kalp kası D) Oynar eklem

6. Destek ve hareket sisteminin üç ana parçası hangisidir?

- A) İskelet, kas, eklem B) Sinir, kan, deri
C) Kemik, beyin, göz D) Kas, sindirim, solunum

8. El bileği kemikleri hangi kemik türüne girer?

- A) Uzun kemik B) Yassı kemik
C) Kısa kemik D) Oynar eklem

10. Mide duvarındaki kas türü hangisidir?

- A) Çizgili kas B) Kalp kası
C) Oynar eklem D) Düz kas

Cevap anahtarı

1. B · Kafatası kemikleri hareket etmediği için oynamaz eklemdir.
3. A · Üst kol kemiği boyu eninden uzun olduğu için uzun kemiktir.
5. B · Omurlar arasındaki eklemler sınırlı hareket sağlayan yarı oynar eklemdir.
7. C · Çizgili kaslar istemimizle çalışır ve kol, bacak gibi bölgelerde bulunur.
9. B · İskelet iç organları korur ve kaslara tutunma yüzeyi sağlar.

2. C · Kalp kası istemsiz çalışır ve kalbin duvarını oluşturur.
4. D · Diz geniş açıyla hareket ettiği için oynar eklemdir.
6. A · Sistem; iskelet, kas ve eklem yapılarının birlikte çalışmasıyla oluşur.
8. C · El bileği kemikleri boy, en ve kalınlığı birbirine yakın olan kısa kemiklerdir.
10. D · Mide duvarındaki düz kas istemsiz çalışarak yemeğin ilerlemesini sağlar.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/5-sinif-fen-bilimleri-destek-ve-hareket-sistemi-konu-anlatimi